

Lapset ja nuoret

31.3.2026

Dnro 7891-2023
(00 01 02)

Riitta Karjalainen

Vastaus valtuutettu Riitta Karjalaisen ym. aloitteeseen koulutuksen saavutettavuussuunnitelmasta

Perusopetuksen palvelualuejohtaja Krista Lahtinen 27.3.2026:

Valtuutettu Riitta Karjalainen ym. ovat 13.11.2023 tehneet aloitteen koulutuksen saavutettavuussuunnitelmasta. Aloitteen mukaan koulutuksen saavutettavuus on keskeinen tulevaisuuden haaste samalla kun koulutusjärjestelmä on entistä enemmän osaamisperusteinen kokonaisuus. Koulutusjärjestelmän tulee pystyä vastaamaan yksilön ja työelämän tarpeisiin tarjoamalla mahdollisuuksia kouluttautua joustavasti elämän eri vaiheissa. Aloitteessa esitetään, että Turun kaupunki laatii peruskoulutuksen saavutettavuussuunnitelman. Saavutettavuussuunnitelmassa kuvattaisiin, miten yhteisöllisyyttä vahvistetaan, miten selvitetään sisäiset vuokrat ja opetuskustannukset, miten nostetaan koulurakennusten käyttöastetta jne.

Aloite on tärkeä ja ajankohtainen. Esiin nostetut asiat ovat olleet keskeisiä kehittämisen kohteita Turun kaupungin lasten ja nuorten palvelukokonaisuudessa vuosina 2024–2026. Näiden vuosien aikana on toteutettu useita toimenpiteitä, jotka vahvistavat perusopetuksen saavutettavuutta, tuen saatavuutta, yhteisöllisyyttä ja palvelujen lähiperusteisuutta ja kustannusten läpinäkyvyyttä.

Lasten ja nuorten palvelukokonaisuudessa ei koeta tarkoituksenmukaiseksi laatia erillinen saavutettavuussuunnitelma. Vuonna 2026 voimaan astuneiden yhteisvaikuttavien alueiden kehittämissuunnitelmissa voidaan katsoa yhdistyvän poikkihallinnollisesti johdettavat asiat, joita aloitteessa on saavutettavuussuunnitelmaan listattu. Tulevien kehittämissuunnitelmien laatimista ohjaavat yhteisöllisyys, alueellisen eriytymisen pysäyttäminen, resurssien kohdentaminen, lähipalvelut sekä yhteistyö eri palvelukokonaisuuksien, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Yhteisöllisyyden vahvistaminen

Turun kaupungin lasten ja nuorten palveluja on vahvistettu uudella aluemallilla (2026), jonka tavoitteena on entistä parempi palveluiden saavutettavuus, yhteisöllisyys ja lähipalvelujen toimivuus. Aluemallissa korostuu lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukeminen sekä palveluiden parempi koordinaatio koulujen, varhaiskasvatuksen, nuorisotyön ja kaupungin muiden palvelukokonaisuuksien, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin toimijoiden kesken.

Opetuskustannukset

Turun perusopetukseen liittyvä resursointi ja kustannusten kehitys ovat olleet erityisen tarkastelun kohteena viime vuosina kasvaneen oppilasmäärän vuoksi. Kustannusrakenteen läpinäkyvyyttä ja ennustettavuutta on kehitetty yh-

dessä talouspalveluiden kanssa, ja toimintaympäristön muutokset näkyvät resurssien kohdentamisessa aikaisempaa paremmin. Kuusikkokaupunkien kanssa on kehitetty yhteisiä indikaattoreita, jolla kuntien opetukseen käyttämiä kustannuksia on helppo vertailla.

Koulurakennusten käyttöasteen nostaminen ja tilojen tarjoaminen yhteisöille

Koulu alustana -mallin pilotointia on tehty vuodesta 2024 lasten ja nuorten palveluissa. Mukana on ollut neljä koulua: Lausteen, Paattisten, Terästraute-lan ja Pansion koulut. Lisäksi Kulttuurin kärkihankkeen käynnistämisen työpaja-tilojen myötä on pilotoitu tilojen avaamisen mallia. Koulu alustana-mallin ta-voitteena on laajentaa kaupungin tilojen monitoimijaisuutta ja yhteiskäyttöä. Lisäksi halutaan vahvistaa alueiden yhteisöllisyyttä, tukea vanhemmuutta, las-ten ja nuorten harrastamisen mahdollisuuksia lähellä koteja sekä vähentää segregaa-tion vaikutuksia. Jo kahden vuoden pilotoinnin perusteella on voitu todeta, että koulurakennuksen tiloja voidaan hyödyntää.

Vuoden 2026 syksyllä mukaan tulee uusia alueita ja kouluja, kun uusia koulu-ja valmistuu Turkuun. Jatkossa tarkoitus on vahvistaa koulun merkitystä tur-vallisena alueena koulu alustana -mallia hyödyntäen. Turussa on myös tila-hallinnan näkökulmasta käynnissä laajempi tilojen yhteiskäyttöisyyden mah-dollistamiseen ja tilankäytön tehostamiseen tähtäävä rakenteellinen kehittä-minen. Kaupunginhallitus hyväksyi 31.3.2025 Turun kaupungin tilaresurssin hallinnan periaatteet, jonka pohjalta kehittämistä tehdään asetettujen tavoit-teiden saavuttamiseksi.

Etäopetuksen hyödyntäminen opetuksessa ja täydennyskoulutuksessa

Turun perusopetuksen TVT-suunnitelma (2023–2026) ja Turun lasten ja nuor-ten palvelukokonaisuuden panostus digitaalisiin oppimisympäristöihin mah-dollistavat etäopetuksen hyödyntämisen henkilöstön täydennyskoulutuksessa sekä myös peruskoulussa opetettavien katsomusaineiden opetuksessa.

Iltapäivien mielekäs toiminta ja harrastamisen lisääminen

Turun perusopetuksessa kehitetään aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä koulu-päivän yhteyteen kytkettyä harrastamista. Vuosittain kaupungilla on käytössä myös ulkopuolista rahoitusta harrastustoimintaan. Liikuntapalvelut toteuttaa kyselyjä ja tiedonkeruuta lasten ja nuorten vapaa-ajan käytöstä, harrastunei-suudesta, fyysisestä toimintakyvystä sekä Boostii-edun käytöstä. Näistä saa-dulla tiedolla kehitetään palveluita ja kohdennetaan resursseja laaja-alaisen hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Tuki oppilaille omassa lähikoulussa

Turussa on myös pitkäjänteisesti kehitetty oppimisen tukea ja sen järjestämis-tä kouluissa, esimerkiksi opetusjärjestelyjen, opettajien yhteistyön ja saman-aikaisopettajuuden sekä eriyttämisen kautta. 1.8.2025 voimaan tulleen oppi-misen tuen lakiuudistuksen myötä Turussa on edelleen kehitetty alueellista lähikoulumallia, jossa oppilaan olisi mahdollista saada kasvuun ja oppimiseen tarvittava tuki oman alueen koulussa.

Lapset ja nuoret

31.3.2026

Dnro 7891-2023
(00 01 02)

Turun perusopetuksessa ja toisella asteella on laadittu tuen strategia, jossa vahvistetaan tuen oikea-aikaisuutta, jatkumoa sekä yhdenvertaisuutta.

Oppilashuollon kehittäminen lähipalveluna

Oppilas- ja opiskeluhuolto toteutetaan yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Oppimisen tuen uudistuksessa (lv. 2025–2026) oppilaan hyvinvoinnin tukeminen, varhainen puuttuminen ja moniammatillinen tuki ovat keskeisiä tavoitteita. Turussa näitä on toteutettu mm. uuden aluemallin kautta sekä vahvistamalla koulujen opiskeluhuollon toimintakulttuuria, käytänteitä ja resurssien kohdentamista yhdessä hyvinvointialueen kanssa.

Kaavoituksen kytkeminen yhteisöjen elinvoimaan

Turun kaupungille saavutettavuus ja elinvoimainen kaupunkirakenne ovat strategisia kehittämiskohteita. Nämä ohjaavat kaavoituksen yhdenvertaisuutta ja palveluiden saavutettavuutta. Kaavoitusohjelma (2025–2028) keskittyy toteuttamaan ”kestävää kaupunkia”, jossa logistinen vetovoima ja fiksut liikkumisen muodot yhdistyvät. Kaavoitusprosessiin osallistetaan asukkaita ja sidosryhmiä edistäen yhteisöllistä Turkua ja asukaslähtöistä suunnittelua. Elinvoiman kasvu tulevaisuudessa turvataan ilmastokestävillä investointihankkeilla.

Anu Parantainen
lasten ja nuorten palveluiden johtaja